

Συμβουλές Ασφάλειας
για τα
*Διαδικτυακά
Παιχνίδια*

Το διαδικτυακό παιχνίδι εξακολουθεί να είναι μια από τις κορυφαίες δραστηριότητες που απολαμβάνουν παιδιά και νέοι από 5-16 ετών, με την πλειοψηφία να παίζει μέσω κινητών ηλεκτρονικών συσκευών ή χρησιμοποιώντας κονσόλα. Τα διαδραστικά παιχνίδια καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων και δίνουν τη δυνατότητα στο χρήστη να συνδεθεί με άλλους παίκτες και να παίζει μαζί τους.

Μπορεί οι άλλοι παίκτες να είναι φίλοι, συγγενείς, γνωστοί ή ακόμα και άνθρωποι από την άλλη άκρη της γης. Υπάρχουν πολλοί δυνητικοί τομείς όπου τα παιχνίδια μπορούν να παρέχουν εξαιρετικά θετικές δυνατότητες σε ό,τι αφορά την πνευματική και σωματική υγεία των παιδιών και την εκπαίδευση.

Οι γονείς πολύ συχνά έχουν ερωτήσεις και ανησυχίες όσον αφορά στο περιεχόμενο του διαδικτυακού παιχνιδιού που παίζει το παιδί, στο χρόνο ενασχόλησης και στους κινδύνους που μπορεί να ελλοχεύουν.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ:

ΠΩΣ ΚΑΙ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΑΙΧΤΕΙ

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για τους χρήστες να παίζουν παιχνίδια online.

Υπάρχουν δωρεάν παιχνίδια που βρίσκονται στο διαδίκτυο, παιχνίδια σε smartphones, tablet και φορητές κονσόλες, καθώς και Downloadable και boxed παιχνίδια σε υπολογιστές αλλά και κονσόλες όπως είναι το PlayStation, το Nintendo Wii ή το Xbox.

ΚΟΝΣΟΛΕΣ:

Μπορούν να συνδεθούν στο διαδίκτυο μέσω του οικιακού δικτύου ακριβώς όπως και οι άλλες ηλεκτρονικές συσκευές. Ο χρήστης αγοράζει παιχνίδια ενώ υπάρχει δυνατότητα να αγοράσει επιπλέον περιεχόμενο σε κάποιο παιχνίδι (π.χ. επιπλέον επίπεδα, χαρακτήρες, χαρακτηριστικά). Οι κύριοι κατασκευαστές (Nintendo, Sony και Microsoft) έχουν συμπεριλάβει εργαλεία γονικού ελέγχου στις κονσόλες.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ:

Μπορεί να είναι δωρεάν ή μπορεί να χρεώνονται και μπορούν να μεταφορτωθούν μέσω εφαρμογής όπως είναι το Google Play ή το Apple App Store. Ακόμα και στα δωρεάν παιχνίδια κάποια πρόσθετα στοιχεία (επιπλέον επίπεδα, εργαλεία κ.α.) μπορεί να χρεώνονται. Ωστόσο μέσω ρυθμίσεων του κινητού τηλεφώνου μπορεί να απενεργοποιηθεί η δυνατότητα online gaming.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ:

Πρόκειται για μικρές φορητές κονσόλες οι οποίες επίσης μπορούν να συνδεθούν στο διαδίκτυο. Αυτό επιτρέπει στους παίκτες να κατεβάζουν παιχνίδια, να αγοράζουν επιπλέον περιεχόμενο, να παίζουν και να συνομιλούν με άλλους παίκτες.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

Υπάρχουν ιστοσελίδες που φιλοξενούν εκατοντάδες διαφορετικά παιχνίδια. Πολλά από αυτά είναι δωρεάν παρόλο που δίνεται η δυνατότητα αν θέλει ο παίχτης να πληρώσει για να λάβει περισσότερα εξαρτήματα ή άλλα στοιχεία.

Αυτές οι ιστοσελίδες είναι εξαιρετικά δημοφιλείς σε παιδιά και νέους ενώ πολύ συχνά επιτρέπουν στο χρήστη ακόμα και να δημιουργήσει το δικό του παιχνίδι.

SaferInternet4Kids.gr

ΓΙΑ ΈΝΑ ΛΕΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ:

Είναι βασισμένα σε υπολογιστή μιμούμενα έναν κόσμο, στον οποίο οι χρήστες καλούνται να αλληλοεπιδράσουν.

Κάποια από αυτά επιτρέπουν πολλαπλούς χρήστες και συνομιλίες μεταξύ τους.

Προορίζονται για συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες (συνήθως πάνω από τα 12 έτη) όμως τα παιδιά μπορούν να πουν ότι ανήκουν σε οποιαδήποτε ηλικιακή ομάδα και να παίξουν.

Προς το παρόν δεν υπάρχει κανένα εργαλείο για να ελέγξει την ηλικία των παικτών.

Γνωρίζετε ότι...

1. Τα παιχνίδια καλλιεργούν τη δημιουργικότητα και την αλληλεπίδραση και μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνική και πνευματική ανάπτυξη.

2. Τα παιχνίδια βοηθούν στην εξοικείωση με τον κόσμο της τεχνολογίας και των δυνατοτήτων που μας δίνει και καλλιεργούν το ενδιαφέρον για τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας.

3. Καθώς τα παιχνίδια απαιτούν από τα παιδιά να υπακούουν σε κανόνες και να ακολουθούν οδηγίες, αυξάνουν τις ικανότητές τους για αυτοπειθαρχία και αυτονομία.

4. Τα παιχνίδια γρίφων, τα επιτραπέζια, τα παιχνίδια περιπέτειας και αναζήτησης, προσφέρουν ευκαιρίες στους παίκτες για να αναπτύξουν τη στρατηγική τους σκέψη και τις ικανότητές τους στην επίλυση προβλημάτων.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ

1.

Έκθεση του παιδιού σε ακατάλληλο περιεχόμενο

Η ποιότητα των γραφικών σε πολλά παιχνίδια είναι πολύ εξελιγμένη και ρεαλιστική. Ορισμένα παιχνίδια ενδέχεται να μην είναι κατάλληλα για την ηλικία του παιδιού καθώς μπορεί να περιέχουν βίαιο ή ακατάλληλο περιεχόμενο.

2.

Υπερβολική ενασχόληση

Πολλά παιχνίδια είναι φτιαγμένα με τέτοιο τρόπο ώστε να ωθούν τα παιδιά να παίζουν όλο και περισσότερο με συνέπεια να χάνουν την επαφή με τους φίλους τους στο φυσικό κόσμο. Σπαταλούν πολλές ώρες τη νύχτα παίζοντας. Για το λόγο αυτό συστήνεται ο υπολογιστής να τοποθετείται σε επιβλέψιμο χώρο.

3.

Πιθανή επαφή με κακόβουλα άτομα

Αν το παιδί σας συμμετέχει σε παιχνίδια για πολλούς παίκτες στο διαδίκτυο μπορεί να κινδυνεύει να έρθει σε επαφή με άτομα που έχουν κακόβουλες προθέσεις. Έτσι μπορεί να πέσει θύμα εκφοβισμού, εκβιασμού και αποπλάνησης ειδικά αν δεν είναι προσεκτικό και αποκαλύπτει τα προσωπικά του στοιχεία.

ΠΡΟΤΡΕΨΤΕ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΝΑ:

- Μη δίνει ποτέ προσωπικές πληροφορίες όπως τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τον αριθμό τηλεφώνου, τον κωδικό πρόσβασης, καθώς και εικόνες και βίντεο του εαυτού του.
- Μην αποδέχεται αιτήματα φιλίας από αγνώστους και να μη συνομιλεί με αγνώστους. Να αλληλοεπιδρά μόνο με ανθρώπους που γνωρίζει στην καθημερινότητά του.
- Μη δεχτεί ποτέ να συναντηθεί με κάποιον που γνώρισε διαδικτυακά. Ποτέ κανείς δεν μπορεί να ξέρει αν όντως είναι αυτός που υποστηρίζει οτι είναι και τι σκοπούς έχει.
- Μην ανοίγει μηνύματα ή links που δεν γνωρίζει τον αποστολέα τους. Μπορεί να περιέχουν ιούς ή ακατάλληλο περιεχόμενο.
- Να μιλήσει σε έναν ενήλικα που εμπιστεύεται αν κάποιος ή κάτι το κάνει να νιώσει άβολα στο διαδίκτυο ή αν γίνει μάρτυρας διαδικτυακού εκφοβισμού.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ:

Ένα από τα βασικά πράγματα που πρέπει να κάνετε, αν θέλετε να καταλάβετε γιατί τα συγκεκριμένα παιχνίδια είναι τόσο ελκυστικά για το παιδί σας, είναι να παίξετε και εσείς. Εάν δεν ξέρετε το πώς, ζητήστε από το παιδί να σας δείξει.

Διαβάστε τις κριτικές που υπάρχουν για το παιχνίδι.

Με αυτόν τον τρόπο θα μάθετε περισσότερα σχετικά με τις δυνατότητες, τους κινδύνους ή τις δυσκολίες που έχουν βιώσει άλλοι παίκτες.

Οι εφαρμογές App Store και Google Play διαθέτουν κριτικές για κάθε παιχνίδι που περιέχουν.

Ορισμένα παιχνίδια προσφέρουν στα παιδιά την ευκαιρία να συνομιλήσουν με άλλους παίκτες με φωνή και κείμενο.

Ρωτήστε το παιδί με ποιους παίζει και μάθετε αν συνομιλεί με άλλους παίκτες.

Διαβάστε κάποιες συνομιλίες για να δείτε τον τύπο της γλώσσας που χρησιμοποιούν.

Μιλήστε στα παιδιά να καταλάβουν γιατί δεν πρέπει να αποκαλύπτουν προσωπικά δεδομένα κατά τη διάρκεια των συνομιλιών τους.

Προειδοποιήστε τα ότι δεν πρέπει να επιχειρήσουν να συναντηθούν με κάποιον που δε γνωρίζουν στην πραγματική ζωή ανεξάρτητα από το πόσο χρόνο μπορεί να παίζουν μαζί διαδικτυακά.

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1.

Πώς μπορώ να κρατήσω ασφαλές το παιδί μου στο διαδίκτυο όταν συνομιλεί με άλλους παιχτες κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού; Ποια εργαλεία είναι διαθέσιμα για να βοηθήσουν;

Πολλά παιχνίδια προσφέρουν στους χρήστες τη δυνατότητα να συνομιλούν με άλλους παίκτες κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. Οι παίκτες μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω γραπτών δημόσιων μηνυμάτων, γραπτών ιδιωτικών μηνυμάτων ή μέσω φωνητικής συνομιλίας.

Εργαλεία γονικού ελέγχου διατίθενται σε υπολογιστές και κονσόλες και με την ενεργοποίησή τους μπορούμε να περιορίσουμε τη λειτουργικότητα του παιχνιδιού, συμπεριλαμβανομένης της συνομιλίας. Βεβαιωθείτε ότι το παιδί σας γνωρίζει πώς να προστατεύει την ιδιωτική του ζωή κάνοντας χρήση των ρυθμίσεων απορρήτου, πώς να απενεργοποιήσει τη συζήτηση, πώς να χρησιμοποιεί τη «φωνητική μάσκα» για να αλλοιώσει τη φωνή του σε ένα παιχνίδι με άγνωστους παίκτες και πώς να μπλοκάρει και να αναφέρει κάποιον άλλο παίκτη. Συμβουλέψτε το παιδί να προστατεύει τα προσωπικά του δεδομένα και να μη δίνει ποτέ στοιχεία για τον εαυτό του ή να συμφωνήσει να συναντήσει κάποιον που δε γνωρίζει στον πραγματικό κόσμο.

Επιπλέον, πολλοί παίκτες συνομιλούν σε διάφορα φόρουμ για τα παιχνίδια που παίζουν, ανταλλάσσοντας πληροφορίες ή παρέχοντας συμβουλές. Είναι σημαντικό να ενθαρρύνετε το παιδί σας να ακολουθεί στο διαδίκτυο τους ίδιους κανόνες καλής συμπεριφοράς που ακολουθεί στην καθημερινότητά του και να δείχνει σεβασμό στους άλλους χρήστες.

2.

Πώς μπορώ να μάθω ποια παιχνίδια είναι κατάλληλα για το παιδί μου;

Το πανευρωπαϊκό σύστημα πληροφόρησης για τα παιχνίδια (PEGI) δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τους γονείς να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις κατά την αγορά ή τη λήψη παιχνιδιών. Η βαθμολογία σε ένα παιχνίδι επιβεβαιώνει ότι είναι κατάλληλο για πάνω από μια ορισμένη ηλικία, αλλά δεν αποτελεί ένδειξη του βαθμού δυσκολίας.

Οι ετικέτες ηλικίας εμφανίζονται στο μπροστινό και πίσω μέρος της συσκευασίας των παιχνιδιών, σε ιστότοπους και υπηρεσίες που πωλούν παιχνίδια online και σε εφαρμογές όπως το Google Play. Πρόσθετες περιγραφές που βρίσκονται συνήθως στο πίσω μέρος της συσκευασίας υποδεικνύουν τους κύριους λόγους για τους οποίους ένα παιχνίδι έχει λάβει τη συγκεκριμένη ηλικιακή βαθμολογία.

Ενθαρρύνετε το παιδί να παίζει παιχνίδια που είναι κατάλληλα για την ηλικία του. Το PEGI προσφέρει συμβουλές σχετικά με την καταλληλότητα ενός παιχνιδιού σε σχέση με την ηλικία. Ωστόσο, κάθε παιδί είναι διαφορετικό. Την τελική απόφαση σχετικά με το τι μπορούν να δουν ή να βιώσουν τα παιδιά πρέπει να την παίρνουν οι ίδιοι οι γονείς.

ΧΡΗΣΙΜΟ ΕΙΝΑΙ:

Na αναζητάτε πάντοτε την ηλικιακή ταξινόμηση στη συσκευασία ενός παιχνιδιού ή μέσω της μηχανής αναζήτησης στο δικτυακό τόπο Pegi.gr. Υπάρχουν επίσης εξειδικευμένα περιοδικά και δικτυακοί τόποι για παιχνίδια τα οποία προσφέρουν παρουσιάσεις, κριτικές, βαθμολογίες και ειδήσεις σχετικά με τα πιο πρόσφατα παιχνίδια. To www.gamespot.com είναι ένα μόνο από πολλά παραδείγματα.

Na ενθαρρύνετε το παιδί σας να μοιραστεί τις εμπειρίες του από τα παιχνίδια μαζί σας.

Na έχετε υπόψη ότι τα online παιχνίδια μερικές φορές επιτρέπουν τη λήψη επιπλέον λογισμικού το οποίο μπορεί να τροποποιήσει το περιεχόμενο του παιχνιδιού και επακόλουθα, την ηλικιακή του ταξινόμηση.

3.

Έχουν όλα τα παιχνίδια διαβάθμιση PEGI;

Αν και το PEGI είναι ένα αυτορυθμιζόμενο σύστημα, κάθε παιχνίδι για τις κονσόλες παιχνιδιών της Microsoft, της Nintendo και της Sony καθώς και κάθε παιχνίδι ηλεκτρονικού υπολογιστή από τους κυριότερους Ευρωπαίους και Αμερικανούς εκδότες φέρει διαβάθμιση PEGI.

Τα καταστήματα λιανικής πώλησης παιχνιδιών απαιτούν συνήθως τα προϊόντα που διαθέτουν προς πώληση να φέρουν επισήμανση PEGI και, ως εκ τούτου, είναι πολύ σπάνιο να βρεθεί κάποιο παιχνίδι προς πώληση χωρίς διαβάθμιση PEGI.

ΔΕΙΤΕ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΟΥΝ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΑΚΩΝ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΩΝ:

PEGI 3

Το περιεχόμενο των παιχνιδιών στα οποία δίνεται αυτή η διαβάθμιση κρίνεται κατάλληλο για όλες τις ηλικιακές ομάδες.

Γίνεται αποδεκτή κάποιου βαθμού βία σε κωμικό πλαίσιο (συνήθως μορφές βίας του τύπου που απαντάται στα κινούμενα σχέδια Μπαγκς Μπάνι ή Τομ & Τζέρι).

Το παιδί δεν πρέπει να μπορεί να συνδέσει τον χαρακτήρα στην οθόνη με χαρακτήρες της πραγματικής ζωής. Πρέπει να ανήκουν πλήρως στο χώρο της φαντασίας. Το παιχνίδι δεν πρέπει να περιέχει ήχους ή εικόνες που μπορούν να τρομάξουν ή να φοβίσουν τα μικρά παιδιά.

PEGI 7

Οποιαδήποτε παιχνίδια που κανονικά θα είχαν διαβάθμιση 3 αλλά περιέχουν κάποιες πιθανώς τρομακτικές σκηνές ή ήχους μπορεί να θεωρηθούν κατάλληλα γι' αυτήν την κατηγορία.

PEGI 12

Σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία κατατάσσονται βιντεοπαιχνίδια που δείχνουν βία ελαφρώς πιο παραστατικής φύσης προς φανταστικούς χαρακτήρες και/ή μη παραστατική βία προς χαρακτήρες με ανθρώπινη εμφάνιση ή αναγνωρίσιμα ζώα, καθώς και βιντεοπαιχνίδια που δείχνουν ελαφρώς πιο παραστατικές σκηνές γυμνού.

PEGI 16

Αυτή η διαβάθμιση εφαρμόζεται όταν η απεικόνιση βίας (ή σεξουαλικής δραστηριότητας) φτάνει σε ένα επίπεδο που φαίνεται ίδιο με αυτό που θα αναμενόταν στην πραγματική ζωή.
Στα παιχνίδια με διαβάθμιση 16 μπορεί να περιέχεται πιο ακραίου βαθμού χυδαία γλώσσα, η ιδέα της χρήσης καπνού και ναρκωτικών και η απεικόνιση εγκληματικών δραστηριοτήτων.

PEGI 18

Η ταξινόμηση στην κατηγορία για ενήλικες εφαρμόζεται όταν το επίπεδο της βίας είναι τέτοιο ώστε να αφορά απεικόνιση ακραίας βίας και/ή να περιλαμβάνει στοιχεία συγκεκριμένων τύπων βίας.

Ο προσδιορισμός της ακραίας βίας είναι πολύ δύσκολος, καθώς σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να είναι κάτι αρκετά υποκειμενικό, αλλά γενικά μπορεί να προσδιοριστεί ως οι απεικονίσεις βίας που δημιουργούν ένα αίσθημα αποστροφής στον θεατή.

4.

Πώς μπορώ να αναφέρω την ακατάλληλη συμπεριφορά άλλων χρηστών;

Δυστυχώς ο ηλεκτρονικός εκφοβισμός είναι ένα φαινόμενο που μπορεί να συναντήσουμε στα διαδικτυακά παιχνίδια.

Εάν το παιδί σας παρενοχλείται από άλλο παίκτη σε ένα παιχνίδι καλό θα είναι να κρατήσετε τις αποδείξεις και εν συνεχείᾳ να τον μπλοκάρετε.

Εάν θέλετε να αναφέρετε το περιστατικό μπορείτε να το κάνετε στην ομάδα υποστήριξης πελατών που διαθέτει η κάθε εταιρεία.

Για το XBOX μπορείτε να απευθυνθείτε εδώ: <http://bit.ly/2uO30DI>

Για το Playstation: <http://bit.ly/2xPbxYu>

Η ακατάλληλη συμπεριφορά ή το ακατάλληλο περιεχόμενο μπορεί επίσης να αναφερθεί στη SafeLine.gr ή στην Ελληνική Αστυνομία.

5.

Πόση ώρα τη μέρα να επιτρέπω στο παιδί μου να παίζει παιχνίδια;

Αυτό εξαρτάται από τις δικές σας πεποιθήσεις, τους κανόνες που θέτετε ως οικογένεια αλλά θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας και τις ανάγκες του εκάστοτε παιχνιδιού που παίζει το παιδί.

Αν χρειάζεται μια ώρα για να ολοκληρωθεί μια πίστα ή ένα επίπεδο τότε είναι άτοπο να επιβάλλεται όριο 30 λεπτών καθημερινής ενασχόλησης με το παιχνίδι. Θα μπορούσατε να συμφωνήσετε να παίζει παραπάνω ώρες το σαββατοκύριακο...

Σε κάθε περίπτωση οι κανόνες χρονικού ορίου ενασχόλησης θα πρέπει να συζητηθούν και να συμφωνηθούν μαζί με το παιδί καθώς μόνο έτσι μειώνονται και οι πιθανότητες να καταστρατηγηθούν.

Να θυμάστε πάντα ότι το διαδικτυακό παιχνίδι πρέπει να αποτελεί μέρος ενός υγιούς και ισορροπημένου τρόπου ζωής και καλό θα είναι κάθε 45-60 λεπτά παιχνιδιού να ακολουθείται από ένα δεκάλεπτο διάλειμμα.

6.

Τι άλλο πρέπει να εξετάσω;

Εκτός από τη διατήρηση της ασφάλειας του παιδιού όταν παίζει online παιχνίδια, είναι επίσης σημαντικό να παραμείνει νόμιμο.

Μπορεί να είναι δελεαστικό να «κατεβάσει» προγράμματα που δεν έχουν τη σχετική άδεια για να μεταβεί σε ένα υψηλότερο επίπεδο αλλά με αυτόν τον τρόπο, εκτός του ότι παραβιάζονται τα πνευματικά δικαιώματα, μπορεί να εκτεθεί το παιδί σε παράνομο περιεχόμενο ή να προσβληθεί η συνκενή του από ιό.

Την αποκλειστική ευθύνη της παρούσας έκδοσης φέρει ο συγγραφέας της.
Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των περιεχομένων σ' αυτήν πληροφοριών.

Δράση Ενημέρωσης και Επαγρύπνησης
Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου

Γραμμή Βοηθείας 210 6007686 για υποστήριξη και συμβουλές για θέματα που σχετίζονται με τη χρήση του Διαδικτύου, του κινητού τηλεφώνου και των ηλεκτρονικών παιχνιδιών

Ανοικτή Γραμμή Καταγγελιών
για το παράνομο περιεχόμενο στο Διαδίκτυο

Co-financed by the European Union
Connecting Europe Facility